

ПЕРША ВСЕУКРАЇНСЬКА УЧНІВСЬКА ОЛІМПІАДА З АСТРОНОМІЇ У ЛЬВОВІ

З 27 березня по 1 квітня 2011 року у Львові відбулася I Всеукраїнська учнівська олімпіада з астрономії. Програма роботи олімпіади була вкрай насиченою: відповідальні для учасників і членів журі етапи олімпіади, лекції вчених-астрономів, нові знайомства – з людьми і містом. Згодом діти назвуть щонайменше три причини, з огляду на які варто було стати учасником IV етапу Всеукраїнської олімпіади з астрономії. По-перше, дуже цікаві завдання, по-друге, олімпіада відбувалась у Львові – архітектурній і культурній перлині Європи, а по-третє, для учасників були створені чудові умови.

Безперечно, кожен учасник олімпіади мріє про своє, особливе відкриття. Серед них – майбутні українські відомі астрономи, відкривачі комет, наднових, екзопланет. А поки що вони самі стали для нас відкриттям. І найнесподіванішим, без сумніву, – Роман Солецький, учень 5-го класу Одеської приватної спеціалізованої школи I–III ступенів „Гармонія”. Йому лише 10 років, а він уже склав серйозну конкуренцію досвідченим старшокласникам і, змагаючись із десятикласниками, показав третій абсолютний результат.

У вільний від навчання час одеський феномен любить читати, грати в шахи та бадмінтон, переглядати науково-пізнавальні передачі на каналах

Discovery Science, Discovery World та History, а над усе – дивитися мультики і шукати на березі моря мушлі та камінці чудернацької форми. Він захопився астрономією у 6 років, коли отримав у подарунок Атлас зоряного неба, а в 7 років почав відвідувати Дитячу астрономічну школу при обсерваторії Одеського державного університету ім. І. Мечникова. У Романа є мрія – знайти планету з умовами життя, які подібні до земних. Він цікавиться екзопланетами та створює свій власний Каталог екзопланет на основі даних сучасних наукових досліджень.

Роман Солецький: „Людство повинно вже сьогодні оберігати свій космічний дім – Землю. Я вважаю, що якомога швидше потрібно запроваджувати нові технології, які будуть ефективно сприяти зменшенню забруднення навколишнього середовища та покращенню екології”.

Спеціальний приз від редакції журналу „КОЛОСОК” – телескоп – отримав **Едем Люманов**, учень 10-Б класу гімназії № 11 ім. К. А. Треньова м. Сімферополя. Хлопець уже 6 років займається астрономією, відвідуючи Сімферопольське Товариство шанувальників астрономії Кримської філії МАН „Шукач”. Едем продемонстрував найкращі вміння розпізнавати об’єкти зоряного неба та став переможцем другого етапу практичного туру олімпіади.

Власний телескоп – це перший крок до зірок

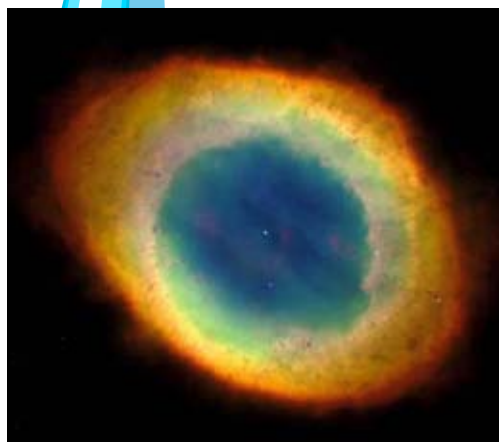

Планета Земля

Пропонуємо вам деякі завдання другого етапу практичного туру олімпіади, на якому в режимі показу слайдів учасники розпізнавали небесні об'єкти, з'ясовували їхню назву або номер за каталогом; пояснювали астрономічні явища, впізнавали людей, які зробили вагомий вклад у розвиток космонавтики, називали астрономічні прилади тощо.

Що зображене на фотографіях?

Запишіть назву або номер за каталогом.

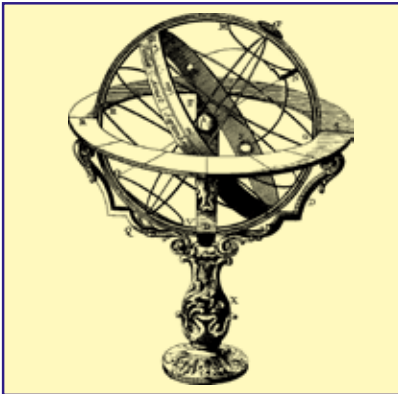
*Яку назву має ця картинка?
Який мінімальний час
необхідний для її отримання?*

*Як називається область
неба, позначена колом?*

Яку назву має цей прилад?

*Назвіть прізвище цієї людини,
дату та рік події, що з нею
пов'язані?*

*Назвіть явище та прізвище
людини, яка зробила значний
внесок у вивчення показаного
небесного тіла (1).*

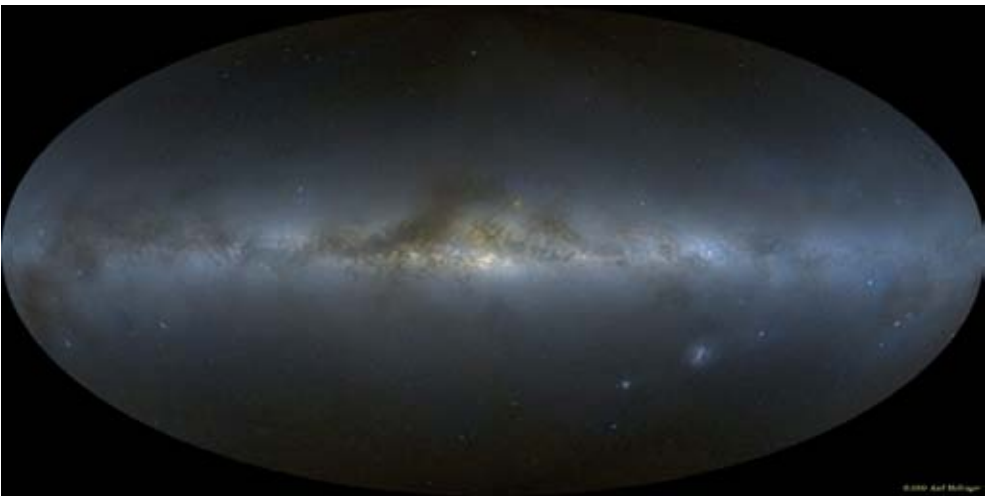

Планета Земля

Підпишіть фотографії Місяця, адже вони мають принципову відмінність.

Яка сукупність зір зображена на фотографії?

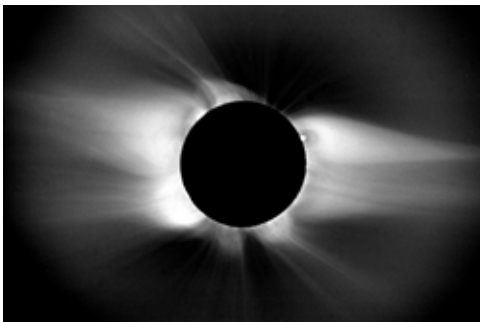

Що це за явище та який небесний об'єкт спричиняє такий ефект?

Яке затемнення відповідає мінімуму, а яке максимуму сонячної активності?

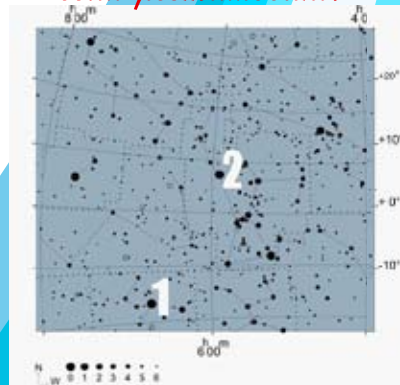
Наслідком якого астрономічного явища є це зображення?

Укажіть тип монтування телескопа та назви зазначених осей.

Назвіть зорі, позначені цифрами 1 і 2? В яких сузір'ях вони розташовані?

Відповіді на завдання другого етапу практичного туру I Всеукраїнської учнівської олімпіади з астрономії.

1. а. Планетарна туманність, „Кільце”, М57.
б. Крабоподібна туманність, М1.
в. Спіральна галактика, „Вир”, М51.
г. Розсіяне зоряне скупчення, „Плеяди”.
2. Аналема, 1 рік.
3. Радіант метеорного потоку.
4. Армилярна сфера, модель небесної сфери.
5. Юрій Гагарін, 12 квітня 1961 року.
6. Проходження Венери диском Сонця. М. Ломоносов.
7. а. Затемнення. б. Фаза Місяця.
8. Молочний Шлях (Чумацький Шлях).
9. Полярне сяйво. Сонце.
10. а. Максимум. б. Мінімум.
11. Сонячне затемнення.
12. Німецьке екваторіальне монтування:
1 – вісь схилення; 2 – полярна вісь.
13. 1. Сиріус у сузір'ї Великого Пса (СМа).
2. Бетельгейзе в сузір'ї Оріон (Огі).

Від редакції. У статті „Екстравагантні „жовтявки” (№ 4/2011) з технічних причин не були внесені наукові правки.

С. 22. Читати: „Для зміни забарвлення цим павукам потрібно лише кілька днів”.

С. 23. Читати: „Вводить біля „шиї” паралізуючу отруту, потім – травні соки, висмоктує весь поживний вміст мушки і залишає лише легенький скелетик. Під час розмноження самочка павука закріплює кокони з яйцями на листках та стебельцях тих рослин, на яких проживає”.

С. 24. Читати: „Їхні шовкові вставки добре відбивають ультрафіолетову та зелено-блакитну частину спектра, а комахи саме за ультрафіолетовим узором шукають нектар на квітах. Павутинка подібна до пелюсток квітів, комашка летять до квіточки, а потрапляє в пастку до павука”.

Редакція просить вибачення в автора.